

שרה אדלשטיין,
פסיכותרפיסטית ומטפלת
בתנועה ובהבעה: "יש הורים
החוששים מהתנסות של
הפעוט בירידה ממדרגות, ולכן
הם מסייעים לו יתר על המידה.
התנהגות זו מחלישה את היכולת
המוטורית שלו, פוגמת בגילויי
העצמאות שלו, והערך העצמי
שלו נגרע"

א.מ.א.מ. קוריאטוב | Shutterstock | MNSStudio

! בתכל'ס

מה שבטוח איך להתנהל נכון במרחב הפתוח

🌸 **משנה זהירות:** ביציאה עם הפעוט למקומות העלולים להיות מסוכנים יש לאמץ כללי זהירות. לדוגמה, יש להתייחס לחניה כאל חציית כביש ולא לאפשר לו לנוע בחופשיות, גם אם מדובר במרחק קצר.

🌸 **תיווך הורי:** חשוב ללוות בהסבר את ההגבלה המוטלת על הפעוט במרחב. למשל, לתת לו יד בחניית הבניין, ולהסביר כי מקום שחונות בו מכוניות הוא מסוכן.

🌸 **איזון בין גוננות לעצמאות:** גם במרחב הציבורי על ההורה למצוא את האיזון בין הגנה על הפעוט לבין גילוי הסביבה באמצעות התנסויות אישיות.

🌸 **ההורה כעוגן מלווה:** במקומות ציבוריים כדוגמת גן משחקים על ההורה לשמש כמלווה לפעוט. בנוסף עליו לבדוק כי הסביבה בטוחה, המתקנים שלמים ויציבים, קיים משטח סופג זעזועים ועוד.

עגלת קניות: עגלת הקניות בסופר עלולה להתהפך. חשוב לוודא כי העגלה יציבה לאורך כל הזמן, וכי הפעוט אינו מטפס עליה מבחוץ או מבפנים.

גן השעשועים: כל מגרשי המשחקים חייבים לעמוד בתקן הישראלי, כאשר האחריות להצבת המתקנים ולתחזוקתם חלה על פי החוק על בעל המקום – הרשות המקומית בגני שעשועים ציבוריים, ובעל השטח בגן שעשועים פרטי. בנוסף, על כל מתקן אמור להיות מצוין הגיל שאליז הוא מיועד. רון מייצעת להורים שלא להסתפק בגיל המצוין על המתקן ולערוך סקירה חזותית של גן השעשועים: "חשוב שנבדוק כמה נקודות חשובות: האם יש פתחי יציאה מהגן, האם המתקנים שלמים, תקינים ויציבים, האם יש משטח סופג זעזועים כמו חול או גומי, ואם יש ליקוי כלשהו – יש לדווח לרשות המקומית, שעל פי חוק מחויבת בתחזוקה של הגן. בנוסף, חשוב שתהיה השגחה הורית פעילה בזמן השהות בגן השעשועים, לצד הדרכת הפעוט לשחק בצורה בטוחה: לא לדחוף, לא לעלות למתקן שיש עליו כבר הרבה ילדים, ועוד. וכמובן, להגיע בלבוש נוח".

בין זהירות לסקרנות

לנוכח הסכנות הפוטנציאליות המצויות במרחב הציבורי, עולה השאלה איך לנהוג עם הפעוט כך שמחד נספק לו הגנה, ומאידך לא נפגום בסקרנותו הטבעית לחקור את המרחב. **שרה אדלשטיין, (M.A.) פסיכותרפיסטית ומטפלת בתנועה ובהבעה,** מסבירה כי על ההורה לאפשר לפעוט להתנסות ולחוות את המרחב באמצעות התנסויות אישיות, העונות על צורך התפתחותי פסיכולוגי חשוב של עצמאות ונפרדות. "על ההורה להיות 'עוגן מלווה'

עבור הפעוט ולאפשר לו לגלות את המרחב, גם אם לעיתים בדרך גילוי יהיו התנסויות כושלות", היא מסבירה.

"למשל, יש הורים החוששים מהתנסות של הפעוט בירידה ממדרגות, ולכן הם מסייעים לו יתר על המידה. התנהגות זו מחלישה את היכולת המוטורית שלו, פוגמת בגילויי העצמאות שלו, והערך העצמי שלו נגרע. לעומת זאת, הורה שישמש כמלווה של הפעוט, יאפשר לו להתנסות בעלייה במדרגות תוך שהוא מתאים עצמו לקצב העלייה שלו – גם אם זה ייקח יותר זמן, וגם אם הפעוט בניסיונותיו לעיתים ייפול וייחבל – יאפשר לו להכיר את המרחב בצורה נכונה. הפעוט בדרך זו מתנסה בפעילות מוטורית של שמירה על שיווי משקל, באומדן גובה ובחזיק שרירי הרגליים. מעבר לכך, הוא חווה את התחושה של 'אני יכול', ועצמאותו – שהיא המפתח לביטחון עצמי ולערך עצמי – מועצמת".

גם באשר לבילוי בגן המשחקים מציינת אדלשטיין, כי פעוט באופן טבעי ירצה להתנסות במגוון המתקנים, לכן אמירה של ההורה כמו "אל תעלה, זה מסוכן" תגרום לו לחוות את העולם כמסוכן: "יש לאפשר לפעוט להתנסות במתקני המשחקים, ואין להיבהל אם הוא נוחת מדי פעם נחיתה 'לא רכה'. ההתנסות במגוון המתקנים שבגן חיונית להתפתחותו, והיא מזמנת התנסות רב-חושית המשכללת את היכולות המוטוריות שלו, חושפת אותו למגוון גירויים תחושתיים, מעשירה את היכולת המרחבית ואת המידע שלו על הסביבה".